

Notat

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg om afgivelse af indlæg i den præjudicielle sag for EU-Domstolen C-607/21, État belge.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

1. Indledning

Conseil d'État i Belgien har ved kendelse af 14. september 2021 forelagt EU-Domstolen en række præjudicielle spørgsmål, som vedrører fortolkningen af begrebet familiemedlemmer i opstigende linje til en unionsborger eller dennes ægtefælle eller partner, *som forsørges af unionsborgeren*, jf. opholdsdirektivets¹ artikel 2, nr. 2, litra d).

Den forelæggende ret ønsker bl.a. oplyst, hvilken betydning det har for vurderingen af, om der er tale om et familiemedlem, der forsørges af unionsborgeren, at familiemedlemmet på tidspunktet for ansøgningen om opholdsret efter opholdsdirektivet *allerede befinder sig* i den medlemsstat, hvor unionsborgeren opholder sig.

Endvidere ønskes det oplyst, om et familiemedlem, som er udrejst fra oprindelseslandet flere år forud for indgivelse af ansøgningen om opholdsret, kan anvende den dokumentation for forsørgelse, der er udstedt før udrejsen, og hvis det ikke er tilfældet, efter hvilke kriterier det skal vurderes, om der foreligger et forsørgelsesforhold i opholdsdirektivets forstand.

2. Sagens faktiske omstændigheder

Den belgiske retssag, der har givet anledning til den præjudicielle forelæggelse, vedrører en marokkansk statsborger (sagsøger), som i 2011 indrejser i Belgien og indgiver ansøgning efter national ret om familiesammenføring med sin søn, der er belgisk statsborger. Ansøgningen afslås, da det efter belgisk ret ikke længere er muligt for slægtninge i opstigende linje til belgiske statsborgere at få familiesammenføring.

Moderen indgiver herefter i 2015 og igen i 2017 ansøgning om opholdsret efter opholdsdirektivet som slægtning i opstigende linje til sønnens nederlandske samlever, der udøver retten til fri bevægelighed i Belgien. Som dokumentation for, at hun er blevet forsørgt af den nederlandske statsborger og sin søn, vedlægger hun dokumentation fra Marokko for perioden 2010-2011.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF, EUT L 158, 30.4.2004, s. 77-123.

10. januar 2022

Udlændinge- og Integrationsministeriet

EU-opholdskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Ansøgningerne afslås af de belgiske myndigheder med henvisning til, at den forelagte dokumentation for forsørgelsesforholdet i sagsøgers oprindelsesland er for gammel, og at det ikke fremgår, at udgifterne er afholdt af sagsøgers søn og dennes nederlandske samlever.

Sagsøger gør gældende, at spørgsmålet om forsørgelse skal vurderes på baggrund af den materielle afhængighed, der forelå i oprindelseslandet, og at den tid, der er forløbet siden hendes indrejse og indgivelse af den første ansøgning om familiesammenføring efter nationale regler, ikke ændrer ved gyldigheden eller kvaliteten af den foreliggende dokumentation.

3. Relevante retsregler og dansk administrativ praksis

Opholdsdirektivet fastlægger betingelserne for udøvelsen af retten til fri bevægelighed og ophold i medlemsstaterne for unionsborgere og deres familiedlemmer.

Det følger af opholdsdirektivets artikel 7, stk. 2, at et familiemedlem fra et tredjeland, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der udøver retten til fri bevægelighed i en værtsmedlemsstat i medfør af opholdsdirektivets artikel 7, stk. 1, litra a)-c), har ret til ophold i mere end tre måneder i samme værtsmedlemsstat.

Efter opholdsdirektivets artikel 2, nr. 2, litra d), omfatter ”familiedlemmer” tillige forældre til ægtefællen eller partneren til en unionsborger, der udøver retten til fri bevægelighed i en anden medlemsstat, når forælderen for sørges af unionsborgeren eller dennes ægtefælle eller partner.

Det følger af opholdsdirektivets artikel 14, stk. 2, at unionsborgere og deres familiedlemmer har ret til ophold som omhandlet i artikel 7, hvis de opfylder betingelserne herfor.

I dansk ret er opholdsdirektivet bl.a. gennemført ved EU-opholdsbekendtgørelsen².

I dansk administrativ praksis anses forsørgelsesbetingelsen for familiedlemmer omfattet af opholdsdirektivets artikel 2, nr. 2, litra d), for at være en løbende betingelse for opholdsretten for denne persongruppe, indtil de pågældende opnår tidsubegrænset opholdsret efter fem års lovligt ophold.³

² Bekendtgørelse nr. 1457 af 6. oktober 2020 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler om fri bevægelighed (EU-opholdsbekendtgørelsen).

³ Spørgsmålet om, hvorvidt opholdsretten for et familiemedlem til en EU-arbejdstager er betinget af, at familiemedlemmet løbende for sørges af EU-arbejdstageren i værtsmedlemsstaten, er forelagt EU-Domstolen i en verserende præjudiciel sag for EU-Domstolen C-488/21, Chief Appeals Officer m.fl., som den danske regering har afgivet indlæg i. Se Notat til Folketingets Europaudvalg af 6. december 2021.

Som følge heraf ville de danske myndigheder i en situation som den foreliggende kræve dokumentation for, at der reelt var tale om en forsørgelsessituation i familiemedlemmets hjemland forud for indrejsen, og at familiemedlemmet fortsat forsørges i perioden fra dennes indrejse, og indtil den pågældende indgiver sin ansøgning.

Ved vurderingen af forsørgelsesforholdet lægges der vægt på, om det kan dokumenteres, at familiemedlemmet henset til sine økonomiske forhold ikke er i stand til at sørge for sine grundlæggende fornødenheder og at behovet for forsørgelse reelt dækkes af unionsborgeren eller dennes ægtefælle eller partner.

4. Regeringens interesse i sagen

Regeringens interesse vedrører navnlig spørgsmålet om hvilken dokumentation, der kan kræves som bevis for et forsørgelsesforhold i en situation som den foreliggende, hvor ansøgning om opholdsret som forsørget familiemedlem ikke indgives i forbindelse med indrejsen på værtsmedlemsstatens område.

Det er regeringens opfattelse, at forsørgelsesbetingelsen i artikel 2, nr. 2, litra d), er en løbende grundbetingelse, og regeringen vil i et skriftligt indlæg i sagen argumentere for, at det dermed er en betingelse for den afledte opholdsret, at familiemedlemmet *fortsat forsørges* af unionsborgeren i værtsmedlemsstaten. I en situation som den foreliggende vil der således kunne kræves dokumentation for, at forsørgelsesforholdet bestod forud for indrejsen, og at det fortsat består på ansøgningstidspunktet.

Efter regeringens opfattelse finder dette støtte i såvel ordlyden af opholdsdirektivets artikel 2, nr. 2, litra d), og artikel 14, stk. 2, som i EU-Domstolens retspraksis.⁴

For så vidt angår betingelserne for at kunne anses for omfattet af artikel 2, nr. 2, litra d), følger det af Domstolens retspraksis, at status som familiemedlem, der "forsørges" af en unionsborger, som har gjort brug af sin ret til fri bevægelighed, følger af en faktisk situation, der er karakteriseret ved, at familiemedlemmet, henset til sine økonomiske og sociale forhold, ikke er i stand til at sørge for sine grundlæggende fornødenheder, og at familiemedlemmets materielle behov sikres af den pågældende unionsborger eller dennes partner. Dette afhængighedsforhold skal foreligge i det pågældende familiemedlems hjemland eller i det land, hvorfra denne ankommer, på det tidspunkt, hvor den pågældende ansøger om at slutte sig til unionsborgeren.⁵ Af retspraksis følger det endvidere, at det forhold, at unionsborgeren eller dennes partner faktisk forsørger det pågældende familiemedlem ikke i sig selv er bevis for, at der er

⁴ Se i denne retning dom af 20.6.2013, sag C-20/12, Giersch m.fl., og af 15.12.2016, forenede sager C-401/15-C-403/15, Depesme m.fl.

⁵ Jf. herved dom af 9.1.2007, sag C-1/05, Jia, præmis 35 og 37, og dom af 16.1.2014, sag C-423/12, Reyes, præmis 20-22, og i samme retning dom af 5.9.2012, sag C-83/11, Rahman, præmis 33.

*et behov for materiel støtte hos familiemedlemmet, eller at der foreligger et reelt forsørgelsesforhold*⁶.

Regeringen vil i indlægget argumentere for, at de kriterier, som Domstolen har opstillet for, hvornår et familiemedlem kan anses for at være forsørget af en unionsborger, finder tilsvarende anvendelse i en situation som den foreliggende. Efter regeringens opfattelse indebærer dette, at der også i denne situation skal fremlægges tilstrækkelig dokumentation for, at familiemedlemmet i oprindelseslandet ikke var i stand til at sørge for sine grundlæggende fornødheder, og at det var unionsborgeren og dennes partner, der forestod den materielle forsørgelse af familiemedlemmet på dette tidspunkt. Endvidere skal der fremlægges dokumentation for, at forsørgelsesforholdet fortsat består på det tidspunkt, hvor ansøgningen indgives, og myndighederne skal tage stilling til, om betingelserne for den afledte opholdsret er opfyldt.

⁶ Se i denne retning dom i sag C-1/05, Jia, præmis 42.